



Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: (z. j.)

Cím: Ki keres a Hadsegélyző kártyákon?

Forrás: Uj Hírek

Bp 1918 okt 23

(Hely)

(Idő)

(Köt. v.)

Osztályozás

Tárgy

795.4

Hely

Idő

"1918"

Szerző

Hel

Közp. n.

Ki keres a Hadsegélyző kártyákon?

Piatnik százezres üzlete — Conrad és a tökfilkó — Miért nem államosítják a kártyagyártást?

Az Uj Hírek tudósítójától

Néhány hónap előtt a Hadsegélyző Hivatal, amely a háború kitörése óta dicséretes kitarással és szívóssággal igyekszik a szíveket és zsebeket megnyitni a hadiözvegyek árvák, a vak katonák és rokkantak számára, új akcióba kezdett. A megnövekedett játékszenvedélyt akarta a Hadsegélyző Hivatal a maga számára kihasználni s jótékonycélu kártyákat kezdett forgalomba hozni.

Az eszme rokonszenves és dicséretes volt s csak helyeselhetné mindenki, ha a kártyások szenvedélyüknek hódolva, legalább néhány fillérrel a jótékony célnak is adóznak. Az eszmét azonban a kivitelől jókora mérföld választja el. S a kivitel ebben az esetben az volt, hogy a Hadsegélyző Hivatal kérését a kártyaakción 50—60.000 koronát, a Piatnik-gyár pedig minimális számítás mellett is félmilliót.

Az történt ugyanis, hogy a Hadsegélyző kártyák előállítását a Piatnik Nándor és fiai rt.-ra bízták. Nem is bizhatták volna másra, lévén, hogy a monarchia területén

ma egyedül a Piatnik-kártyagyár működik.

Piatnikék pedig ezt az előnyös helyzetüket úgy használták ki, hogy a Hadsegélyzőnek néhány fillért juttattak — felháborítóan és nevetésségen csekély összeget — maguk pedig a nyereség javát lefőlözték.

Kétféle hadsegélyző kártyát hoztak forgalomba: egyszerűbb kiállítású, melynek ára öt korona 60 fillér volt és finomabb kivitelű, aranysarkut 6 korona 20 fillérért. A hadsegélyző könyvei szerint az olcsóbb kártyából 19.000 tucat, a drágábbból 6000 tucat kelt el.

Már most vegyünk ceruzát a kezünkbe s tegyünk egyszerű számítás: egy tucat olcsó kártya eladási ára (à 5.60) 67 korona 20 fillér

volt, az elfogyott 19.000 tucatért tehát 1,276.800 korona folyt be. A drágább kártya jövedelme $6.20 \times 12 \times 6000 = 446.400$ korona. A kettő együtt 1,723.200 korona.

Ebből az egymillió hétszázhuszonháromezer és kettőszáz korona jövedelemből kanott a hadsegélyző

hivatal részeseget hatvan vagy hetvenezer koronát. A többi pedig maradt a Piatnikék zsebében.

Röviden tehát az volt a helyzet, hogy kaszinók és magánosok megvették a Hadsegélyző-kártyát, mert úgy vélték, hogy ezzel a jótékony célnak áldoznak. Feltételezhető volt, — hisz másképp jótékony akcióról szó sem lehet, — hogy Piatnik legfeljebb az önköltségen felül kap valami csekélységet s a hat korona nagyobb része, a nyereségnek legalább 70—80 százaléka a Hadsegélyzőé. Mindenütt másutt így lett volna. Nálunk nem. Nálunk Piatnik kapja a 70—80, sőt még több százalékot, a Hadsegélyző pedig rongy filléreket. Előre is bocskáthatjuk mindjárt: eleinte minden csomag után — és itt nehéz a nevetést viszszafojtani — tiz, mondj tiz fillért, az akció későbbi során pedig Piatnik nagy kegyesen további tiz százalékot engedélyezett, — de csak abból az áruból, amelyet maga a Hadsegélyző ad el összeköttetései, szervezete révén.

Igy adják elő a kártyaakció históriáját teljesen egyezően úgy a Hadsegélyzőnél, mint Piatnikéknál. A Hadsegélyzőt, amely az egyetlen magyar kártyagyárnak teljességgel ki volt szolgáltatva, nem hibáztatjuk, annál felháborítóbb azonban az a kapzsiság, amellyel a millimosokká hizott Piatnikék nem restelték lefőlözni a hadiözvegyek, árvák javára indított akció hasznát. Felháborító az a cinizmus, amellyel itt Piatnikék saját zsebükre dolgoztak. (z. j.)

mda 1915.